

Leidschendam
6 november 2024

Kenmerk
VDN-24.024/EP/cl

E-mail
euspeters@rndweb.nl

Betreft

Reactie VDN op internetconsultatie wijziging van de Alcoholwet i.v.m. online verkoop, kleine kansspelen en enkele andere wijzigingen

Geachte ,

De ketenslijters, verenigd in de Vereniging Drankenhandel Nederland (VDN)^[1], zijn positief over de aanpassing van de Alcoholwet (AW). De ketenslijters die zijn aangesloten bij de VDN zetten altijd de *verantwoorde* verkoop van alcohol centraal. Ze meten hun eigen inspanningen daarop intern én met externe mysteryshoppers. Verder laten wij als VDN vereniging een keer per jaar collectief een onderzoek uitvoeren door Bureau Nuchter naar de stand van zaken in fysieke winkels en pakken we de resultaten samen van online aankopen van alle aangesloten leden door de onderzoeken van Secretview.

Ondanks dat elk afzonderlijk lid in de geborgde werkwijze goede afspraken heeft gemaakt over de aflevering aan de deur of bij een afgiftepunt en de door ons gemeten resultaten daar wel positief zijn, laten de vorige onderzoeken naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop aan minderjarigen grote verschillen zien bij alle groepen in Nederland die alcohol verkopen of verftrekken en zien we percentages die ver afliggen van de percentages zoals afgesproken in het Nationaal Preventieakkoord (NPA).

Leden van de VDN – zonder uitzondering – betalen op dit moment voor 100% leeftijdscontrole aan de deur en meten met mysteryshoppers ook de mate waarin bezorgdiensten dat op correcte wijze doen. De resultaten worden weer gebruikt om de geborgde werkwijze minimaal eens per jaar te evalueren en aan te passen. Ketens werken doorgaans niet met afgiftepunten, maar gebruiken hun eigen filiaal of vestigingspunt van een collega-franchisenemer in de buurt als afgiftepunt.

VDN-leden kijken met vertrouwen uit naar het onderzoek van het ministerie van VWS naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop aan minderjarigen. De laatste keer dat VWS het onderzoek heeft laten uitvoeren in 2022 behaalden ketenslijters in fysieke winkels een nalevingspercentage van 84,0%. Online zitten ketenslijters 'verstopt' in "Thuisbezorgende landelijke ketens", die 25% scoorden. Onze eigen uitkomsten liggen echter veel hoger dan dit gemiddelde.

In het NPA is vastgelegd dat slijterijen in 2024 een succesvolle naleving van 81% beloofden te behalen.

[1] De VDN is de belangenorganisatie van ketenslijterijen en franchisegevers van slijterijen in Nederland, die samen de krachten van ongeveer 750 slijterijlocaties bundelen. Daarnaast bestaat de slijterijsector in Nederland uit zelfstandige slijterijen en borrelshops in supermarkten. Een online slijter bestaat niet, omdat een slijterij conform de wet altijd over minimaal één fysiek verkooppunt moet beschikken dat over een vergunning beschikt.

Onderzoek in opdracht van de VDN, uitgevoerd door Bureau Nuchter in Q3 2024 leverde op dat het nalevingspercentage in fysieke winkels op 92,1% (N=289) ligt. Onderzoek in opdracht van de VDN, uitgevoerd door Secretview tussen september 2023 en september 2024 leverde op dat het nalevingspercentage voor online bestellingen op 83,3% (N=1.306) ligt. Metingen vonden plaats bij Post.nl, DynaLogic, Peddler en Bringly.

Leden van de VDN zien in de voorgestelde wetswijziging dat de overheid nu ook bezorgdiensten en uitbaters van afgiftepunten kan controleren en beboeten. Dat zal de in de geborgde werkwijze vastgelegde afspraken versterken.

Twee dingen zijn niet helemaal duidelijk en vragen misschien om een nadere duiding in de Memorie van Toelichting:

1. De overheid kan (kort gezegd) een boete opleggen als alcohol wordt afgegeven aan een minderjarige. Hoewel de bedoeling lijkt dat in geval van aflevering door een derde (bezorger of afgiftepunt), deze derde de overtreding begaat (en niet ook de verkoper), is dat in onze ogen -door de keuze om "afleveren" toe te voegen aan artikel 20 lid 1 Alcoholwet, dat primair gericht is op verkoper- niet helemaal duidelijk.

Dat het aangewezen is dit een overtreding is van uitsluitend de derde, ligt ook voor de hand omdat de invloed van verkoper op de aflevering (door deze derde) zich beperkt tot het hebben van een up-to-date geborgde werkwijze, en na te zien op naleving hiervan in de keten (als zelfstandige wettelijke verplichting waarop ook kan worden gehandhaafd). De verkoper heeft er echter geen directe invloed op als de ingeschakelde derde in strijd met deze wijze, alcohol aflevert aan een minderjarige.

Om deze reden ligt het in de ogen van de VDN dan ook voor de hand dat verduidelijkt wordt dat een overtreding van een derde (bezorger/afgiftepunt) niet (ook) als een overtreding van verkoper gezien kan worden. Belangrijk is te kijken naar het begrip verwijtbaarheid. Immers, heeft een slijterij een geborgde werkwijze, meet en evalueert hij deze en stelt hij deze bij en betaalt de slijterij voor controle aan de deur en staat eveneens een NIX 18 logo op het pakket, dan is geen sprake van enige verwijtbaarheid.

2. Artikel 20, eerste lid, van de Alcoholwet verbiedt het verstrekken (en afleveren) van alcoholhoudende drank aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. De vraag is of dat zo wordt uitgelegd dat op voorhand altijd de opdracht moet worden gegeven door de verkoper dát de leeftijd wordt gecontroleerd en dat een verkoper dus altijd de opdracht moet geven aan de bezorger om te controleren (en daarvoor een vergoeding moet betalen aan de bezorger). Of mag in de werkwijze worden vastgelegd dat wanneer de verkoper een vaste klantrelatie heeft met de kopende partij, deze kopende partij een profiel heeft aangemaakt in de webshop, bij de verkoop online expliciet aangeeft ouder dan 18 te zijn, dat dan mogelijk volstaan zou kunnen worden met een lump sum bedrag aan een bezorgdienst voor steekproefsgewijze controle of controle op leeftijd als het vermoeden van de bezorger is dat betreffende persoon niet onmiskenbaar 18 jaar is. En de slijter in wezen risicogerichte afspraken maakt met de professionele bezorger.

We vragen dat laatste omdat we weten dat wetgeving in voorbereiding is in het kader van [eIDAS](#) ('Electronic Identification And Trust Services'). Met eIDAS hebben de Europese lidstaten afspraken gemaakt om dezelfde begrippen, betrouwbaarheids-

niveaus en onderlinge digitale infrastructuur te gebruiken. Een onderdeel van de verordening is het grensoverschrijdend gebruik van Europees erkende inlogmiddelen. Dit inlogmiddel wordt een betrouwbare online identiteitscheck als bij afgifte aan de voordeur de persoon is geverifieerd. Er komt dus een nieuw, door de overheid uitgegeven identificatiemiddel beschikbaar dat afgifte aan de deur gaat kunnen verbeteren en wellicht andere afspraken mogelijk maakt. Immers, als online persoon X een aankoop doet, deze persoon aangeeft zelf de aankoop in ontvangst te nemen op een afgesproken dag en tijd, en aan de deur kan worden vastgesteld dat het persoon x is, zou het in onze ogen mogelijk moeten zijn dat afgesproken wordt dat alleen controle plaatsvindt als visueel blijkt dat het persoon x niet is.

Wij danken u voor deze consultatie en blijven natuurlijk graag met u over bovenstaande in gesprek.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Drankenhandel Nederland (VDN)

Eus Peters
Secretaris